Avri
t.a.v. Dagelijks Bestuur
Meersteeg 15
4190 CG

UW KENMERK	UIT-25-05885		
UW BRIEF VAN	28 april 2025	CONTACTPERSOON	Bestuurssecretariaat
ONS KENMERK	GZDGCB2000311/2000333	TELEFOONNUMMER	0345) 58 53 53
VERZENDDATUM	XX juni 2025	TEAM	DB Avri

ONDERWERP Zienswijze ontwerpjaarstukken 2024 en ontwerpbegroting 2026 (Avri)

Geacht bestuur,

In goede orde ontvingen wij van u de ontwerpjaarstukken 2024 en ontwerpbegroting 2026. U stelt ons in de gelegenheid uiterlijk voor 10 juli 2025 een zienswijze kenbaar te maken. Wij hebben uw ontwerpjaarstukken 2024 en de ontwerpbegroting 2026 besproken in onze raadsvergadering van12 juni 2025 en daarbij tot onderstaande positieve zienswijze besloten.

Ontwerpjaarstukken 2024
Wij hebben kennis genomen van uw jaarstukken over het jaar 2024. Het afgelopen jaar hebben we geconstateerd dat onze regio blijft vooroplopen qua milieuresultaten ten opzichte van het landelijk gemiddelde, ondanks de toename van het restafval. De hoeveelheid restafval per inwoner is in 2024 gestegen van 70 kg in 2023 naar 73 kg, een toename van 3 kg. De regiogemeenten hadden als doel om in 2025 maximaal 75 kg restafval per inwoner te produceren, dus we blijven nog onder dat streefgetal.

Aanvulling gemeente Culemborg:

- De toenemende vervuiling van met name pdb en textiel heeft negatieve financiële gevolgen. Wij vragen om blijvende inzet op kwaliteitsverbetering en het reduceren van verwerkingskosten.
- Wij verzoeken om jaarlijkse heldere toelichting op de voortgang van de voorziening stortplaats, inclusief risico-inschatting en vergelijking met provinciale berekeningen te blijven verstrekken.
- Wij vragen expliciet om transparantie in de toerekening van baten en lasten per gemeente en fractie (papier, gft, pdb), om lokale effecten beter te kunnen duiden.
- De daling van bijplaatsingen lijkt positief, maar hangt mede samen met lagere inzet van handhaving. Wij vragen Avri om een heldere rapportage over de voortgang.
- We waarderen de toename in bezoekers aan de milieustraat (+6%) en ingezette verbeteringen, maar vragen aandacht voor wachttijden, spreiding en klanttevredenheid.

Ontwerpbegroting 2026
De kernboodschap van Avri, om voort te gaan op de reeds ingezette koers en de gemaakte afspraken na te komen, wordt door ons gewaardeerd en onderschreven. Wij hechten grote waarde aan het afronden en uitvoeren van de lopende projecten, zoals het grondstoffenplan, de besturingsstructuur en het circulair ambachtscentrum.
Tegelijkertijd constateren wij dat hier een uitdaging ligt, gezien het forse capaciteitsbeslag op uw organisatie.

Aanvulling gemeente Culemborg:

- De stijging van het tarief afvalstoffenheffing tot €384 per huishouden achten wij bezwaarlijk. De ombuiging van €7 per huishouden wordt gewaardeerd, maar is ontoereikend. Wij zien uit naar een snelle uitwerking van de ombuigingsvoorstellen die mogelijk de ASH nog kunnen drukken.
- Wij vragen om concrete KPI's en periodieke rapportage over de effecten van investeringen zoals AfvalRis, chipregistratie en containervervanging. Voor niet-IBOR-afnemers zoals Culemborg is transparantie over de kostenverdeling essentieel.
- Wij vragen om een onderbouwing van de stijging van overheadkosten (+10%, tot €9,7 miljoen), inclusief de toerekeningssystematiek en benchmarks.
- Voor Culemborg is sprake van een lichte stijging van de gemeentelijke bijdrage, mede door areaaluitbreiding. Dit leidt tot extra druk op inwoners. Wij verzoeken om aandacht voor deze lokale effecten.

Het is essentieel dat het grondstoffenplan, dat in 2025 wordt opgesteld, zoveel mogelijk in samenspraak met de gemeenten wordt opgesteld. Hierbij is het dus van groot belang dat gemeenten tijdig en volledig geïnformeerd worden, zodat voldoende gelegenheid bestaat om inhoudelijke inbreng te leveren. Alleen door een transparant proces met heldere informatievoorziening kunnen wij als gemeenten bijdragen aan een effectief en toekomstbestendig grondstoffenplan.

Zorgelijke vervuiling grondstoffen
De ontwikkelingen op de grondstoffenmarkten brengen uitdagingen met zich mee, zoals druk op prijzen en afzetkanalen. Het belang van schone grondstofstromen en de inzet van afvalcoaches wordt erkend als een middel om deze uitdagingen het hoofd te bieden. De positieve evaluaties van deze initiatieven dienen verder te worden benut om kosten te beheersen en de afvalstoffenheffing te stabiliseren.

Ook de regionale én landelijke vervuiling van textiel is zorgelijk.
De wereldafzetmarkt van textiel zakte in en tussen het textiel trof de sorteerder Cirtex veel vervuiling aan. Hierdoor zijn de verwerkingskosten hoger en kan er minder textiel worden hergebruikt. We verwachten dat deze problematiek verder wordt uitgewerkt in het grondstoffenplan en zien uit naar de rapportage over de effecten van het invoeren van de paslezers.

Financiële situatie van gemeenten
Gezien de financiële druk op gemeenten vanaf 2026, onder andere door het ravijnjaar en herverdeling van het gemeentefonds, hebben de gemeenten naar aanleiding van de Kadernota 2026 de volgende collectieve zienswijze ingediend.

“Vanwege de sterk verminderde inkomsten die gemeenten ontvangen vanuit het Rijk (circa 5%) hebben wij als kader een lagere afvalstoffenheffing gehanteerd van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere afvalstoffenheffing vanaf 2028. Hoewel de hoogte van de afvalstoffenheffing niet direct drukt op de gemeentelijke begroting zelf, is het belangrijk dat de kosten voor de inwoners op het gebied van afvalinzameling en –verwerking lager worden.

Daarbij hebben wij het volgende verzoek gedaan: bereid aan de hand van het bovengenoemd kader scenario’s voor, voor te leggen aan uw algemeen bestuur, zodat het algemeen bestuur hier een besluit over kan nemen. We verzoeken u per scenario ook de beleidsmatige implicaties zichtbaar te maken. We verzoeken u vóór het afronden van de conceptbegroting 2026 van uw gemeenschappelijke regeling de keuzescenario’s aan het algemeen bestuur voor te leggen om vervolgens te verwerken in de conceptbegroting 2026. Hierover gaan we graag met u in gesprek.“

We waarderen het dat u op een serieuze en betrokken wijze hebt gereageerd op de zienswijze die wij op de kadernota hebben ingediend om te komen met concrete voorstellen en nog uit te werken opties voor het beperken van de afvalstoffenheffing.

Financiële ombuigingen
In de ombuigingsvoorstellen die in bijlage 1 van de begroting zijn opgenomen, is het effect van de voorstellen (1 t/m 5) € 4,50 demping van de afvalstoffenheffing.
Het faseren van investeringen en een extra onttrekking aan de reserve bedrijfsafval zijn incidenteel van aard, waardoor deze voorstellen een beperkte impact hebben op de afvalstoffenheffing.

Het uitgangspunt van 1,5% wordt door de financiële ombuigingen van € 4,50 dan ook niet gerealiseerd. De bezuiniging voor 2026 is 1,16%.
We verwachten dat de uitwerkingen van de overige voorstellen verder gaan bijdragen aan deze doelstelling en daarmee ook de stijging van de ASH.

De eerste 5 concrete uitgewerkte ombuigingsvoorstellen die door het DB zijn voorgesteld onderschrijven wij. Naast deze voorstellen worden extra voorstellen gedaan om de afvalstoffenheffing te beperken. Hieronder leest u onze initiële reactie waarbij we rekenen op een verdere uitwerking voor besluitvorming.

Voorstel 6 Voordelen als gevolg van optimalisatie containerbeheer:
Het is onduidelijk welke besparing dit oplevert, maar data is een belangrijke bron waarop gestuurd kan worden. We worden graag op de hoogte gehouden van de vorderingen en de mogelijkheden.

Voorstel 7 Frictiekosten Regio Rivierenland:
Bij uittreding van Avri is een overeenkomst aangegaan zonder afspraken over een eindtermijn. Het is niet wenselijk om de frictiekosten oneindig in stand te houden. Er zal naar onze mening een afbouwregeling moeten worden overeengekomen.

Voorstel 8 Opruimen oud en nieuw afval (nu kosteloos voor gemeenten):
Dit leidt tot een verschuiving van kosten en is geen bezuiniging.

Voorstel 9 Milieustraten afsluiten met slagboom:
Dit voorkomt afvaltoerisme en is een goed voorstel om verder uit te werken.

Voorstel 10 Tarief voor brengen afval:
Het voorstel is een lastenverzwaring voor inwoners en zorgt het voor een mogelijke toename van dumpingen. We zien dit dan ook niet als een bezuiniging.

Voorstel 11 Bijplaatsingen per gemeente:
Bijplaatsingen zijn op specifieke locaties een groot probleem. Aanpak en opruimen is een kostbare zaak. Dat neemt niet weg dat het geen gemeente specifiek probleem is en de kosten hiervan wat ons betreft vallen onder een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor gemeenten. Wij denken wel aan het risico dat er wellicht een toename van vervuiling/dumping ontstaat en vragen hierover na te denken. Wij zien met interesse de resultaten tegemoet van het beleid om dit probleem aan te pakken.

Voorstel 12 Voordeel compensabele btw verlagen
Dit voorstel is geen bezuiniging, maar betekent een verschuiving van kosten van Avri naar gemeente.

Voorstel 13 Kwijtschelding:
Deze post uit de afvalstoffenheffing overhevelen naar de gemeenten is geen daadwerkelijke ombuiging. Kwijtscheldingen horen onder de afvalstoffenheffing te worden verrekend. We vragen u wel dit voorstel verder uit te werken. Vraag hierbij is wat ons betreft: hoe ruimhartig is het kwijtscheldingsbeleid is en hoe verhoudt dit beleid zich ten opzichte van anders regio's.

Partners
De verkenning van samenwerking met externe partners voor afvalverwerking volgen wij met belangstelling. Wij vragen nadrukkelijk om tijdige en transparante communicatie richting gemeenten, zodat wij onze rol in de besluitvorming goed kunnen vervullen.

Datagestuurd werken
Eerder is er al geïnvesteerd in hardware ter ondersteuning van datagestuurd werken. In 2026 wordt gewerkt aan een efficiëntere, datagedreven en gebruiksvriendelijke werkwijze. We kijken uit naar de verdere optimalisatie van datagestuurd werken en volgen de ontwikkelingen met grote belangstelling.

Samenwerking
Een goede samenwerking tussen Avri en de deelnemende gemeenten is van cruciaal belang. De wereld van het inzamelen, verwerken en hergebruiken van afval/grondstoffen is voortdurend in beweging. Dit vraagt in de onderlinge samenwerking tussen de Avri en de deelnemende gemeenten wederzijdse betrokkenheid, waarbij transparantie en pro activiteit kernbegrippen zijn. Hierover zijn in het afgelopen jaar in verschillende gremia gesprekken gevoerd. We kijken uit naar een constructief vervolg op de ingezette weg.

Ten aanzien van het proces rond de toezending van deze en toekomstige conceptbegrotingen wijzen wij u op de afspraken zoals deze zijn overgekomen binnen de gemeenschappelijke regeling. Toezending geschiedt voor 15 april van het jaar. Hiermee borgen we een goede en inhoudelijke werkwijze voor enerzijds Avri en anderzijds de gemeenten.

Wij zien graag uw reactie met de wijze waarop de gegeven zienswijze is verwerkt in de vastgestelde begroting.

We zien een verdere samenwerking met vertrouwen tegemoet.

Hoogachtend,

De griffier	De voorzitter
D. van der Harst	G.D. Renkema